

سر مقاله Editorial

ده سال تلاش 10 years emmission

- دهمین سال انتشار مجله علمی دانشگاه به عنوان اولین قدم‌های این نورسیده گرامی است و فرصتی است برای ارزیابی. پس از وقفه‌ای نسبتاً طولانی، ده سال انتشار بی‌وقفه و به‌موقع با چند شماره اختصاصی و ویژه و ارتقای مداوم در شکل، چارچوب و محتوای مقاله‌ها، حاکی از عزم جدی اعضای هیأت علمی، شورای نویسندگان، مسؤولان دانشگاه و مجله در تولید علم است.

- اولین نشریه علمی دانشگاه در ۳ شماره در سال‌های ۱۳۶۸ تا ۱۳۶۹ به مسؤولیت دکتر مجید سررشته‌داری و سردبیری دکتر سعید آصف‌زاده چاپ و منتشر شد و پس از شروعی دوباره در سال ۱۳۷۶ مجوز وزارت ارشاد مجدداً تمدید شد و پس از انتشار نخستین شماره‌ها، کمیسیون نشریات علوم پزشکی کشور آن‌را با رتبه علمی- پژوهشی تأیید کرد و از آن پس، هر دو سال یکبار ارزیابی و تأیید شده است.

- ارتباط مناسب یک نشریه با جوامع علمی یک اصل مهم است. افزایش تعداد مقاله‌ها از هشت به هجده مقاله در هر شماره، تنوع مقاله‌های رسیده از بیست دانشگاه کشور و حضور وزین آنان در کنار مقاله‌های داخلی و بالاخره چاپ شماره‌های اختصاصی قلب و عروق با همکاری مرکز تحقیقات قلب و عروق دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و سلامت زنان، جنبه‌ای از همکاری‌های بین دانشگاهی است و می‌تواند راهنمای آینده و الگوی سایر مجله‌ها باشد. این تنوع، جریانی از تبادل اطلاعات و ارتقای سطح همکاری اعضای هیأت علمی را ایجاد نموده است.

- نمایه شدن مقاله‌ها در سایت‌های خارجی Emro و Index Copernicus و سایت‌های داخلی و ارائه خلاصه مقاله‌ها به زبان انگلیسی، باعث نشر بخشی از تولیدات علمی کشور در سطح جهانی و دسترسی دانشمندان و محققین سایر کشورها به مقاله‌ها و نتایج تحقیقات شده است.

- برای حفظ اعتبار علمی مجله، کنترل کیفی مقاله‌ها از اهمیت بسزایی برخوردار است و همین امر دوری مقاله‌ها را ایجاب می‌نماید. به‌گونه‌ای که داشتن شیوه‌ای واضح در داوری، وظیفه یک مجله است. به‌طور معمول پس از وصول مقاله توسط سردبیر، به‌شرطی که حق مؤلف نقض نشده باشد یا سرقت ادبی یا مشکل ساختاری در کار نباشد و مقاله ارزش ارسال برای داوری داشته باشد، به‌صورت بدون نام و نشان، برای دو یا سه متخصص آشنا با موضوع مقاله ارسال می‌گردد. پس از اخذ نظر داوران، مکاتبه با مؤلف، اصلاح موارد، ویراستاری و پذیرش و بازبینی نهایی توسط صاحب اثر، اقدام به چاپ می‌شود که این فرآیند در سیستم‌های کاری موجود زمان‌بر است. اصولاً سطح داوری مجله یک معیار بسیار مهم و اساسی در ارزیابی یک مجله علمی است و این شاخص در کنار میزان استناد به مقاله‌های یک مجله (ضریب تأثیرگذار Impact Factor)، دارا بودن مقاله‌های معتبر و رعایت استانداردهای اساسی نظیر زمان‌بندی چاپ، رعایت مقررات

نشر، فرآیند داوری تخصصی شفاف، رعایت چارچوب مشخصی برای مقاله‌ها و مراجع مورد استفاده، ثبات و پایداری و بالاخره در دسترس بودن از اصول مسلم چاپ یک نشریه علمی است. - تعداد کل مقاله‌های دریافتی طی این ده سال، حدود ۲۲۰۰ مقاله بوده که ۵۹۰ مقاله طی ۴۱ شماره مجله به چاپ رسیده است. با در نظر گرفتن داوری‌های مکرر، انجام اصلاحات، سایر امور و مکاتبات مربوطه تا آماده‌سازی مقاله‌ها جهت چاپ، بیش از ۳۰۰۰۰ بار مکاتبه رفت و برگشت انجام شده است. بررسی سالانه عملکرد دفتر مجله نشان داده که نسبت مقاله‌های پذیرفته شده در یک سال به مقاله‌های وصول شده همان سال حدود ۱ به ۴ بوده است. بی‌شک موفقیت این مجله پس از الطاف بی‌بدیل حضرت حق، مرهون همکاری یکایک اعضای هیأت علمی دانشگاه، سردبیر دانشمند، مدیر ثابت، شورای نویسندگان همراه، حدود صد نفر داوران متخصص و کارکنان مجد و سخت‌کوش دفتر مجله بوده است.

در جهانی که بیش از هفتاد هزار مجله علمی منتشر می‌شود و سهم کشور ما از این تعداد دوپست و پنجاه نشریه است و در حالی که سالیانه بیش از دو میلیون مقاله فقط در رشته پزشکی و رشته‌های وابسته در بیست هزار نشریه بیومدیكال منتشر می‌شود، حضور مستمر، معتبر، گسترده و کیفی یک نشریه و ارتقای آن در گرو مدیریت صحیح آن خواهد بود.

- همیشه ابتدای راه دشوار بوده و هست. رسالت یک مجله علمی، رشد کمی و کیفی تولید علم است و داشتن اهداف کیفی در چاپ یک نشریه علمی بسیار ضروریست، گرچه تبدیل یک مجله به مجموعه مقاله‌ها و ابزار ارتقاء بودن، به‌طور خاص می‌تواند از آفات رفتار دانشگاهی تلقی شود. مجله علمی باید ابزار نمایش و نشر سطح علمی یک دانشگاه، وسیله‌ای برای انتشار نتایج تحقیقات یک مؤسسه یا وسیله‌ای برای ترویج علم در میان عامه باشد.

- امید به ارتقای کیفیت فنی این مجله، ثبات و پایداری آن، اعتبار علمی و تنوع مقاله‌ها، ارتباط بیش‌تر با جوامع علمی، ارتقای سطح داوری، افزایش میزان استناد به مقاله‌ها و تأثیرگذاری آنها و مشارکت هرچه بهتر و بیشتر در تولید علم و فن‌آوری، امید و آرزویی شورانگیز و دست‌یافتنی است. از طرفی ارزیابی مناسب با معیارهای اثر بخش مدیریت، داوری منصفانه و هوشیارانه جامعه علمی از مجله، افزایش کارکنان و امکانات مالی و تجهیزاتی و حمایت بیش‌تر از این نشریه نوپا توسط دانشگاه انتظاری معقول است.

دکتر حمیدرضا جوادی

مدیر مسؤول مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین